

“แมลงในดินแดนจินตนาการ”

“Insect in imaginationland”

อิสระ สิงห์โตแก้ว¹

บทคัดย่อ

ช่วงชีวิตในวัยเด็กของข้าพเจ้าที่ได้สัมผัสกับธรรมชาติอย่างเต็มที่ แมลงเป็นสิ่งที่ยังคงอยู่ในความทรงจำของข้าพเจ้าเป็นแรงบันดาลใจที่ได้รับจากรูปทรงที่แปลกประหลาดตา ท่าทาง สี สัน ลวดลาย หรือแม้กระทั่งเสียงร้องพฤติกรรมการเอาตัวรอด การพรางตัว พลังอันมหาศาล และการสร้างสรรค์ที่อยู่อาศัยที่สวยงามมหัศจรรย์ แม้กระทั่งมนุษย์ก็ยิ่งเลียนแบบแมลง

แมลงในดินแดนจินตนาการนั้นรูปร่างหน้าตาจะเปลี่ยนไปจากแมลงที่เราเคยเห็นได้ โดยทั่ว ๆ ไป แมลงในดินแดนจินตนาการนั้นอาจจะมี สี สันสวยงามกว่าเดิม แปลกกว่าเดิม น่ารักกว่าเดิม หรือน่ากลัวกว่าเดิม ก็อาจจะเป็นไปตามความรู้สึก และประสบการณ์ร่วมของแต่ละบุคคลที่พบเห็น

โดยแมลงในจินตนาการนี้ส่วนใหญ่จะพบเจอได้ในดินแดนจินตนาการของข้าพเจ้าดินแดนในจินตนาการนั้น เป็นสถานที่ ๆ หนึ่ง ที่ข้าพเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้นมาจากจินตนาการเพื่อเป็นสถานที่ ๆสงบภายในจิตใจ หลบหลีก ปลีกหนี พักผ่อน พักฟื้น สภาวะจิตใจ ซ่อนตัวให้ห่างจากโลกแห่งความเป็นจริง ที่มีแต่ความสับสนวุ่นวาย

ดินแดนในจินตนาการเกิดจากธรรมชาติ รอบ ๆ ตัวข้าพเจ้า โดยของข้าพเจ้าได้ใช้ประสบการณ์ที่ได้รับรู้โดยจากสภาวะแวดล้อมรอบตัวทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสภาวะแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เป็นภาพแสดงให้เห็นถึงจินตนาการกับความ สัมพันธ์ ระหว่างจินตนาการของข้าพเจ้าต่อ สิ่งแวดล้อมที่มีอยู่จริงสะท้อนมาเป็นสถานที่ขึ้นมาใหม่ จนเกิดพื้นที่ตรงกลางระหว่างจินตนาการกับความเป็นจริง เป็นความสมดุลของกันและกัน

คำสำคัญ : แมลงในจินตนาการ

¹ อาจารย์ประจำ, สาขาวิชาศิลปกรรม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Abstract

My childhood life in rural area of western part was surrounded by nature. Insects have always been crucial part of my memories.

Their quaint shapes, movements, various colors, wing patterns, voices, powerful strengths, as well as how they build their shelters, hide and struggle to survive have become the strong inspiration. Even for human, sometimes we imitate their behaviours and appearances.

In fantasy world, insects can look different from what they actually look like. They can be either in stranger form, more colorful, more beautiful, or even more frightful. This is, however, based on different background experiences and emotions of each individual.

These insects are met in my fantasy world where I created to be a peaceful world where my soul can rest from the real world which is full of hassle and bustle.

The fantasy world is built from nature around me. I use my experiences and perceptions from not only natural but also man-made environment. It reflects the imagination that creates a new territory that balances between dream and real world.

Keywords : Bug , Insects , Imaginationland

ที่มาและความสำคัญ

แมลงปีกแข็ง เป็นสิ่งเล็กๆ ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจในความแตกต่างกันไปในธรรมชาติ แมลงเป็นตัวด้ขี้ชีวิตถึงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติสภาวะแวดล้อมและระบบนิเวศ แมลงเป็นส่วนสำคัญและจุดเริ่มต้นของการกำเนิดต่างๆเช่นแมลงที่ช่วยผสมเกสร ให้พืชขยายสายพันธุ์ ในธรรมชาติ ช่วยให้ระบบนิเวศสมบูรณ์ธรรมชาติเกิดความ สมดุลย์

แมลงปีกแข็ง ที่ข้าพเจ้าสนใจ ปีกที่แข็งแรง และเงางาม เพื่อปกป้องอวัยวะภายในที่อ่อนนุ่ม

เขา และ งา

เพื่อเอาไว้ต่อสู้ป้องกันตัวและหาอาหารดำรงชีพ

รูปทรงสีส้ม

ที่ถูกออกแบบมาอย่างดีให้สามารถใช้ชีวิตในธรรมชาติได้อย่างคล่องตัว สีส้มเพื่อดึงดูดล่อลวงและพรางตัวให้กลมกลืนกับธรรมชาติ

ลักษณะท่าทาง

แมลงปีกแข็งบางพวกมีท่าทางที่น่าขำแปลกประหลาด บางพวกเลียนแบบท่าทางของธรรมชาติเพื่อล่อเหยื่อ บางพวกเลียนแบบเพื่อเอาตัวรอด ทำให้เห็นถึงความน่าพิศวงของแมลง ว่ามีวิธีการต่าง ๆ ในการเอาตัวรอดในธรรมชาติของมัน

วัตถุประสงค์

1. การนำเสนอความงามของแมลงในรูปแบบต่าง ๆ ดำรงชีวิต วิธีพรางตัว รูปทรง สีส้มมาเป็นแรงบันดาลใจ ร่วมในการสร้างสรรค์ผลงานผลงานศิลปะ ผ่านทางสื่อ และด้วยเทคนิคทางวิธีการทำงานต่าง ๆ และด้วยโปรแกรม Photoshop สำหรับนำมาจัดแสดงผลงานนิทรรศการศิลปะส่วนตัว “แมลงในดินแดนจินตนาการ” และ ผ่านสื่อผลงานในรูปแบบต่าง ๆ มีความมุ่งหมาย ให้ผู้ที่รับชมผลงานสามารถเรียนรู้ เข้าใจ และเห็นถึงจินตนาการถึงแมลงในรูปแบบต่าง ๆ ที่สร้างสรรค์ขึ้นมาใหม่ได้

2. นำความรู้ความเข้าใจพื้นฐาน ขององค์ประกอบศิลป์ ผสมกับการใช้เทคนิคทางดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาในการสร้างสรรค์ผลงาน เพื่อเป็นประโยชน์ในการนำเสนอผลงานศิลปะ ให้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

3. เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการดำรง ชีวิตของแมลง กับข้าพเจ้า “คือการปรับตัว เพื่อการอยู่รอดในธรรมชาติ มนุษย์ก็ต้องปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมเช่นกัน”

การนำเสนอรูปแบบผลงานศิลปะ ดิจิทัลอาร์ตส์ มาประยุกต์และพัฒนาต่อยอดในรูปแบบ โมชันกราฟฟิก

วัตถุประสงค์

ศึกษาจากแมลงปีกแข็งหลากหลายสายพันธุ์ที่สนใจและนำข้อมูลมารวบรวม ลักษณะต่าง ๆ ทั้งหมดของแมลง จนได้แมลงปีกแข็งที่ตรงตามความต้องการมากที่สุด ในที่นี้จะขอศึกษาดังตัว ที่มีลักษณะเฉพาะตัว คือ งาที่ใหญ่แข็งแรง มันวาว น่าเกรงขาม ปีกหลังที่แข็งแรงใหญ่ ปกป้องร่างกายอวัยวะได้ทั้งตัว และป้องกันการต่อสู้จากสัตว์หรือแมลงอื่น ๆ จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้นำมาร่วมสร้างสรรค์กับรูปแบบแมลงในอุดมคติ ของข้าพเจ้า จนเกิดเป็นแมลงในรูปแบบใหม่ของตัวเอง

สรุปความสำคัญของเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอ หาข้อมูล นำมาวิเคราะห์ เพื่อช่วยสนับสนุนให้การสร้างสรรค์บรรลุตามความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์ นำข้อมูลที่ได้มาสังเคราะห์ ซึ่งนำมาสนับสนุนการสร้างสรรค์ทางกายภาพ เพื่อให้ได้ผลงานตรงตามที่กำหนดไว้

วิธีการดำเนินการ

1. ทางความคิด เป็นการเปรียบเทียบระหว่างการดำรงชีวิตของแมลงกับข้าพเจ้า “คือการปรับตัว แมลงปรับตัวเพื่อการอยู่รอดในธรรมชาติ มนุษย์ก็ต้องปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมเช่นกัน ” โดยใช้แนวความคิดเป็นตัวกำหนดลักษณะของผลงานชุดนี้ เพื่อกำหนดขอบเขตในการหาข้อมูล ขอบเขตในการออกแบบ มาสังเคราะห์ใช้ในการสร้างผลงาน คือการนำเอา ลักษณะการพรางตัวของแมลงในสภาวะ แวดล้อมต่าง ๆ ของลักษณะภายนอก ด้วยการเปลี่ยนสี ให้ดูกลมกลืนกับสิ่งรอบข้าง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิด

2. ทางกายภาพ เป็นผลงานสร้างสรรค์ด้วย เทคนิค และวิธีการต่างๆ ผ่านกระบวนการ อันก่อให้เกิดผลงานในรูปแบบใหม่ ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการสร้างสรรค์ แสดงสุนทรีย์ภาพความงามทางทัศนศิลป์ในรูปแบบ ศิลปะที่หลากหลายรูปแบบ เช่น ผลงานด้านดิจิทัลอาร์ตส์ ผลงานจิตรกรรม ผลงานปะติมากรรม และผลงานศิลปะการจัดวาง อย่างมีเอกภาพ แสดงความเป็นปัจเจกบุคคล การใช้วัสดุ และกระบวนการทางเทคนิค การนำลักษณะ ของ เปลือก ปลีก ขา ข้อต่อ ลวดลาย ความมันวาวที่เป็นสัญลักษณ์ ของแมลงมาเชื่อมโยงกับความหมายถึงการปกป้องป้องกันการพรางตัวตามวัตถุประสงค์ โดยนำเอา ทัศนธาตุ ทฤษฎีทางองค์ประกอบศิลป์ มาสนับสนุนในการสร้างผลงาน ซึ่งลักษณะทางกายภาพนั้นมีความสอดคล้องกับตรงตามแนวคิด โดยเป็นผลงานสร้างสรรค์ที่นำมาจัดแสดง เรื่อง “แมลงในจินตนาการ (insect in immagination)” สร้างสรรค์ผลงานผ่านวิธีการต่างๆ ทั้งผลงาน 2 และ 3 มิติ

3. นำข้อมูลทั้ง 2 ส่วน คือ ทางกาย และทางความคิด ตามที่ได้มากำหนดไว้มาทำงานผสมผสานด้วยเทคนิคทางดิจิทัลอาร์ต คือการใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ Photoshop เพื่อสร้างผลงานแมลงในจินตนาการให้ต่างจากแมลงที่อยู่ในธรรมชาติจริง แมลงที่ถูกจัดแสดง และแมลงจากแหล่ง

อินเทอร์เน็ตทั่วไป ให้เกิดแมลงในรูปแบบใหม่ขึ้นมา ที่มีความเฉพาะตัวของข้าพเจ้ามากที่สุด และสามารถสื่อสารเข้าถึงผู้ที่รับชมผลงานได้อย่างชัดเจน

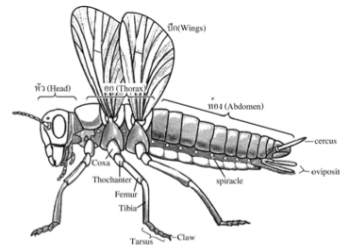
ขั้นตอนในการสร้างสรรค์ผลงาน

1. การค้นคว้าและรวบรวมข้อมูล

แมลงในธรรมชาติมีหลากหลายสายพันธุ์ที่มีความสวยงาม สีลวดลายแปลกตา และมีความหลากหลายกันแม้แต่ในสายพันธุ์เดียวกันซึ่งความหลากหลายต่าง ๆ ของแมลงมีอิทธิพลต่องานของข้าพเจ้า แมลงยังเป็นสัตว์ที่ต่างจากสัตว์ทั่ว ๆ ไปด้วยลักษณะทางกายภาพ โดยสัตว์ทั่วไปจะมีผิวหนังห่อหุ้มอวัยวะภายใน ซึ่งต่างจากแมลงที่มีเปลือกหรือกระดองที่คอยห่อหุ้มอวัยวะที่อ่อนนุ่มภายใน ซึ่งลักษณะเด่นนี้จึงเป็นที่มาของแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า

1.1 ส่วนประกอบของแมลง

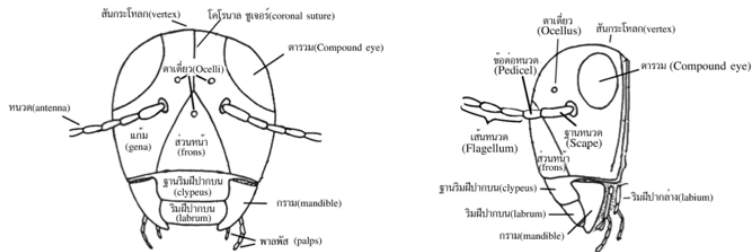
แมลงเป็นสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลังที่มีลำตัว และขาแบ่งเป็นปล้อง ๆ เรียงติดต่อกัน ลำตัวทั้งซีกซ้ายและซีกขวาจะมีลักษณะสมมาตร (Bilateral symmetry) และแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ หัว (Head) อก (Thorax) และ ท้อง (Abdomen) (ภาพที่ 1)

ภาพที่ 1 ส่วนประกอบของแมลง

1.2 หัว

หัว (Head) ของแมลงประกอบด้วยแผ่นแข็งหลายแผ่นเชื่อมต่อกัน เห็นเป็นร่องลึกลงไป ในผนังของส่วนหัว มีลักษณะ คล้ายรูปตัว “Y” หัวกลับ และเป็นที่ตั้งของอวัยวะสำคัญ

ภาพที่ 2 ส่วนหัวของแมลง

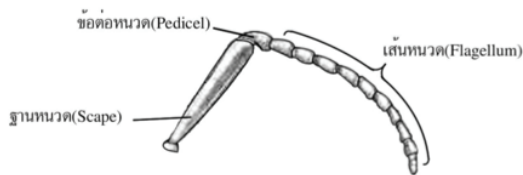

1.3 ตา

ตา (Eyes) ตารวม หรือตาประกอบ (Compound eyes) จำนวน 1 คู่ ซึ่งเป็นเลนส์เล็ก ๆ ที่เรียก “Facets” ต่อกัน ทำหน้าที่ในการมองเห็น ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในตัวเต็มวัย ตาเดี่ยว (Simple eye หรือ Ocelli) ซึ่งมีจำนวนแตกต่างกันไป โดยทั่วไปตาเดี่ยวของตัวเต็มวัยจะอยู่ ระหว่างตารวม ส่วนตาเดี่ยวของหนอนผีเสื้อจะอยู่ที่บริเวณด้านข้างของส่วนหัว มีชื่อเรียกโดยเฉพาะว่า “ตาเดี่ยวด้านข้าง (Lateral ocelli หรือ Stemmata)”

1.4 หนวด

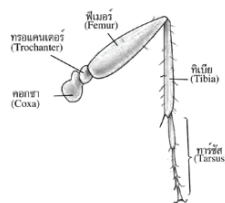
แมลงมีหนวด (Antennae) 1 คู่ อยู่ระหว่าง หรือใต้ตารวม หนวดแมลงประกอบด้วย 3 ส่วน เรียงติดต่อกันคือ ฐานหนวด (Scape) ข้อต่อหนวด (Pedicel) และเส้นหนวด (Flagellum) (ภาพที่ 3)

ภาพที่ 3 หนวดของแมลง

1.5 ขา

แมลงมีขา (Legs) 3 คู่ ตั้งอยู่ที่อกแต่ละปล้อง ปล้องละ 1 คู่ โดยทั่วไปขาของแมลงเป็นปล้อง จำนวน 6 ปล้องเรียงติดต่อกัน (ภาพที่ 1-5) แมลงจะดัดแปลงปล้องขาให้มีรูปร่างแตกต่างกันเพื่อประโยชน์ในการใช้งาน

ภาพที่ 4 ขาของแมลง

1.6 ปีก

โดยทั่วไปแมลงมีปีก (Wings) 2 คู่ อยู่บนอกปล้องกลางและปล้องสุดท้าย ปล้องละ 1 คู่ ปีกของแมลง ส่วนใหญ่จะมีรูปร่างคล้ายสามเหลี่ยม แมลงหลายชนิดมีอวัยวะพิเศษช่วยเกี่ยวปีกทั้ง 2 คู่ ให้ยึดติดกันในขณะที่ทำการบิน เช่น ผีเสื้อ ผึ้ง ต่อ แตน เนื้อปีกของแมลงมี 4 แบบ ได้แก่

Elytra เนื้อปีกที่แข็งแรง ไม่มีเส้นปีกและไม่สามารถโค้งงอได้ จึงไม่ใช้ในการบิน พบในปีกคู่หน้า ของด้วง

Hemelytra คือเนื้อปีกมีความหนาบางไม่เท่ากันโดยโคนปีกจะมีความแข็งแรงและหนากว่าบริเวณปลายปีก เช่นปีก คู่หน้าของแมลงม้วน

2 การร่างภาพต้นแบบและการจัดองค์ประกอบของผลงาน

- รูปทรง(Form) ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจจากแมลงในธรรมชาติที่แทรกตัวอยู่อย่างกลมกลืนในธรรมชาติ ข้าพเจ้าได้นำแมลงเหล่านั้นมาคลี่คลายดัดแปลงจากแมลงที่มีอยู่ในธรรมชาติของความเป็นจริง ก่อให้เกิดแมลงในรูปแบบใหม่ ตามจินตนาการของข้าพเจ้าเพื่อให้เกิดมิติความหลากหลาย ความแตกต่างระหว่างรูปทรงของแมลงในจินตนาการของข้าพเจ้า แต่ในบางส่วนก็ยังคงไว้ซึ่งความเป็นจริงเพื่อแสดงออกถึงความเคารพในธรรมชาติของแมลง

- การจัดองค์ประกอบ (Composition)

การนำเอาชิ้นส่วนประกอบต่าง ๆ ของแมลงที่ได้ศึกษามาจัดวางองค์ประกอบใหม่การแทรก รูปทรงใหม่และแทรกรูปทรงใบหน้าของมนุษย์เข้าไปในตัวแมลง ในที่นี้เป็นใบหน้าคล้ายกับข้าพเจ้า เป็นการบ่งบอกเชิงสัญลักษณ์ แฝงไว้ด้วยนัยยะบางอย่าง เปรียบเปรยกับการแทรกตัวตนการพรางตัวของมนุษย์กับแมลงในสังคมเพื่อการอยู่รอด

3 การสร้างสรรคผลงาน

เริ่มจากสเก็ตแมลงต่าง ๆ แล้วนำมาตัดทอนโดยเน้นรายละเอียดของลายเส้นที่ต่างกััน และเพิ่มความเฉพาะตัวของลายเส้นของข้าพเจ้าเข้าไปในรูปทรงของตัวแมลง เป็นรูปแบบการวาดรูปด้วยลายเส้นปากกาแบบโบราณ

ภาพที่ 5 รูปการวาดเส้นปากกาแบบสมัยโบราณลายเส้นของการแกะไม้ woodcut

ภาพที่ 6 รูปของลายเส้นในลักษณะของงานภาพพิมพ์การแกะไม้ และมีพัฒนาการมาสู่ศิลปะยุคกลางและใหม่ที่วาดรูปด้วยปากกาเคมี(picma)

ภาพที่ 7 รูปของลายเส้นในลักษณะการวาดด้วยปากกาเคมี(picma)

- หลังจากได้ภาพสเก็ตแล้วนำเข้าเครื่องสแกน เพื่อนำไปสู่กระบวนการขั้นตอนในการวาดด้วยโปรแกรม Photoshop (ใส่รูป)

สรุป

เปรียบเทียบเป็นการทำงานแบบย้อนกลับกระบวนการ การเลียนแบบจากรูปแบบของงาน Tradition โบราณ มาสู่งานดิจิทัล แต่ให้รูปแบบของงาน Digital กลับไปเป็นเหมือนงาน Tradition แสดงให้เห็นว่าแม้เทคโนโลยีจะก้าวล้ำไปขนาดไหนแต่คุณค่าเสน่ห์ ของงานศิลปะที่ดีก็ยังคงมีผลและมีอิทธิพลต่อการทำงานศิลปะเสมอ ไม่ว่าจะเป็นศิลปะในรูปแบบไหนก็ตาม

อุปกรณ์ในการทำงาน

- สมุดดินสอปากกา ใช้ในการร่างต้นแบบของผลงานแมลงชุดนี้
- คอมพิวเตอร์ โปรแกรม Photoshop เป็นการประยุกต์ใช้โปรแกรมในการทำงานสร้างสรรค์จากงานวาดรูปกตีสู่งาน Digital อาร์ต
- เม้าท์ปากกา Wacom เป็นอุปกรณ์ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ที่สามารถตอบสนองผลงานในด้านดิจิทัลอาร์ต โดยผลงานที่ออกมามีความเสมือนผลงานที่ทำจากงาน สร้างสรรค์ด้วยมือได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์เทคนิค

เป็นการค้นคว้าหาเทคนิคเฉพาะตัวเพื่อใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ด้วยกระบวนการวิธีทำงานต่าง ๆ ของข้าพเจ้าจนทำให้เกิดผลสำเร็จของการทำงานที่สอดคล้องตามแนวความคิดของข้าพเจ้า กระบวนการสร้างสรรค์ในรูปแบบ ดิจิตอล อาร์ตทำให้เกิดผลงานที่สมบูรณ์สอดคล้องตามแนวความคิดมากที่สุดด้วยโปรแกรม Photoshop จึงทำให้สามารถ นำผลงานมาสร้างสรรค์ปรับปรุงแก้ไข ประหยัดเวลา ในการทำงานและยังสามารถนำไปใช้กับงานและสื่ออื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

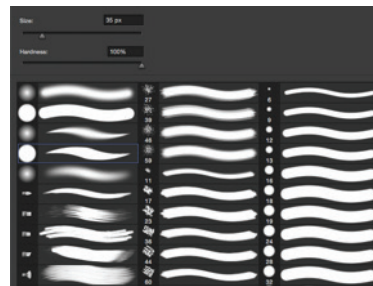

รูปเครื่องมือที่ใช้ในโปรแกรม Photoshop

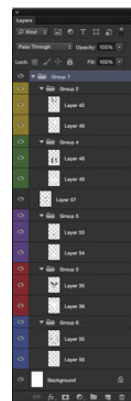
ภาพที่ 8 รูปเครื่องมือในโปรแกรม Photoshop

- Tool bar เป็นชุดเครื่องมือในการจัดการกับรูปทรงในโปรแกรม Photoshop

ภาพที่ 9 รูปเครื่องมือBrushต่าง ๆ ในโปรแกรม Photoshop

- Brush เป็นเครื่องมือสำหรับการวาดการลงสี โดยในพื้นฐานของโปรแกรมก็จะมีลักษณะของพู่กันหรือแปรงในลักษณะต่าง ๆ มากมายเราควรหาและเลือกใช้ลักษณะที่เฉพาะตัวของ Brush ในการสร้างสรรค์ผลงานของเราเอง

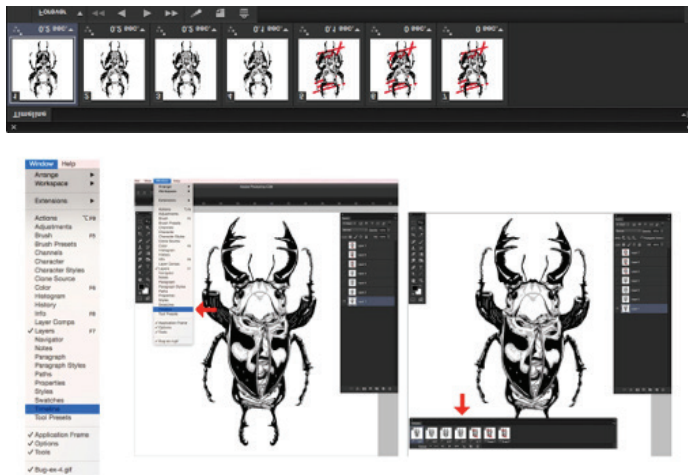
ภาพที่ 10 รูปเครื่องมือLayerในโปรแกรม Photoshop

- Layer ชุดเครื่องมือสำหรับการลำดับชั้นภาพผลงาน การแยก การจัดวาง (edit) เครื่องมือนี้ช่วยให้ในการทำงาน digital art มีความสะดวกสบายรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 11 รูปเครื่องมือเมาท์ปากกา (wacom) ที่ใช้ในการสร้างผลงาน

- เครื่องมือเมาท์ปากกา (wacom) เป็นเครื่องมือที่อำนวยความสะดวกมากในการทำงานด้านดิจิทัลอาร์ตนี้ สามารถสร้างสรรค์ผลงานได้ออกมาเสมือนหรือเกินกว่าผลงานต้นฉบับหรืองานในรูปแบบผลงานที่วาดด้วยมือ

ภาพที่ 12 รูปเครื่องมือเครื่อง Animate ในโปรแกรม Photoshop

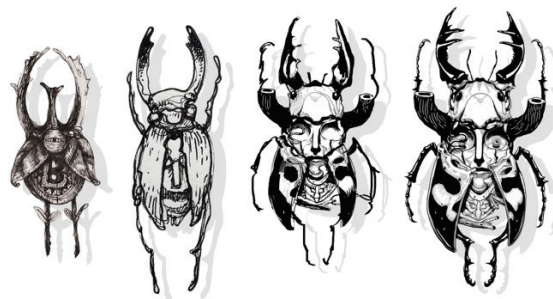
- รูปเครื่องมือในโปรแกรม Photoshop Animate เป็นชุดเครื่องมือที่สามารถทำให้ผลงานจากภาพนิ่งให้เป็นภาพขยับ หรือเคลื่อนไหวได้โดยผู้ใช้งานสามารถกำหนดการเคลื่อนไหวได้ตามความต้องการ

ผลงานสร้างสรรค์

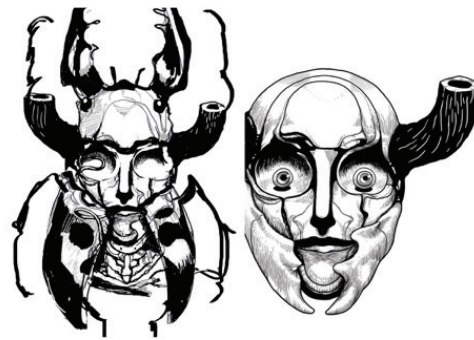
เริ่มจากนำรูปภาพร่างรูปที่วาดด้วยปากกาเคมี (picma) หลาย ๆ ภาพมาวาดในโปรแกรม Photoshop จากสเก็ตแมลงต่าง ๆ แล้วค่อยนำมาตัดทอน รูปทรง พัฒนาโดยเน้นรายละเอียดของลายเส้นต่าง ๆ ที่เฉพาะตัว จนเกิดความสมบูรณ์ของผลงานตัวแมลง

“มนุษย์อ่อนนอกแข็งใน แมลงแข็งนอกอ่อนใน”

อิสระ

ภาพที่ 13 รูปขั้นตอนการทำงานในช่วงที่กำลังวาดแมลงในโปรแกรม Photoshop การวาดเก็บรายละเอียดส่วนต่าง ๆ เช่น หน้า งา ขา และปีก ของแมลง

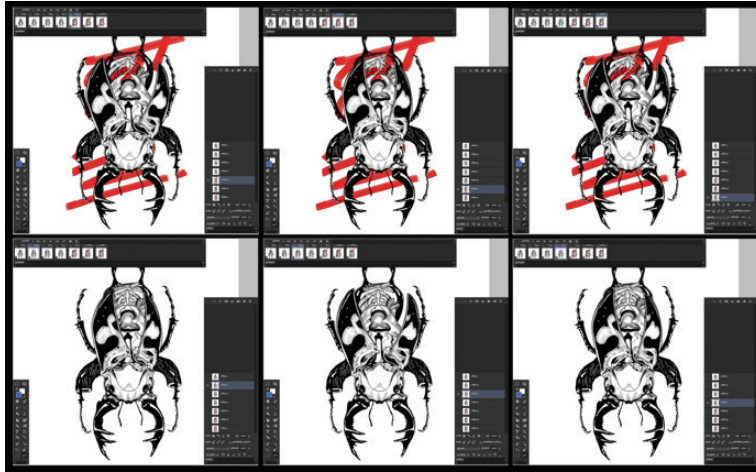

ภาพที่ 14 รูปขั้นตอนการทำงานในช่วงที่กำลังวาดแมลงในโปรแกรม Photoshop การวาดเก็บรายละเอียดส่วนต่าง ๆ เช่น หน้า งา ขา และปีก ของแมลง

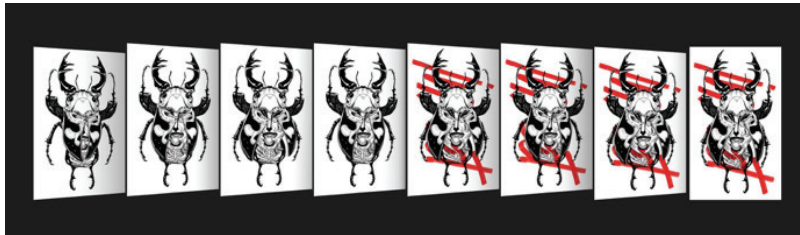

ภาพที่ 15 รูปสมบูรณ์ของแมลงที่วาดในโปรแกรม Photoshop การวาดเก็บรายละเอียดส่วนต่าง ๆ เช่น หน้า งา ขา และปีก ของแมลง
“ผีเสื้อยิ่งสวยงามยิ่งเป็นภัยต่อตัวมันเอง”

อิสระ

ภาพที่ 16 รูปขั้นตอนของการทำงานภาพเคลื่อนไหวในโปรแกรม Photoshop โดยใช้เครื่องมือ Animate เป็นชุดเครื่องมือที่สามารถทำให้ผลงานจากภาพนิ่งให้เป็นภาพขยับ หรือเคลื่อนไหวได้ โดยผู้ใช้สามารถกำหนดการเคลื่อนไหวได้ตามความต้องการ จากภาพจะเห็นการทำงานต่าง ๆ ของเครื่องมือที่มีความสัมพันธ์กัน ระหว่าง ช่องของเวลา กับ Layer

ภาพที่ 17 รูปขั้นตอนของการทำงานภาพเคลื่อนไหวในโปรแกรม Photoshop โดยใช้เครื่องมือ Animate โดยนำภาพทั้งหมดของขั้นตอนการทำภาพเคลื่อนไหวมาจัดเรียงเพื่อให้เกิดความเข้าใจ โดยง่ายของในขั้นตอนการทำงาน

วิเคราะห์ผลงาน

ผลงานชุดนี้ เป็นผลงานที่มาจากกรนำลักษณะของผลงานจิตรกรรมแบบประเพณี (traditional) มาผ่านกระบวนการทางคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรม Photoshop และใช้ทฤษฎีในการจัดองค์ประกอบศิลป์ทางศิลปะ ในการสร้างสรรค์ผลงาน และนำไปต่อยอดได้

รูปร่างรูปทรง เป็นโครงสร้างที่เกิดจากการจัดวาง เพิ่มเติม และ ลดทอน รายละเอียดจากรูปทรงของแมลงทั่ว ๆ ไป โดยให้เป็นรูปร่างรูปทรงใหม่ที่เกิดขึ้นแต่ยังคงความเป็นแมลงไว้ และมีการแทรกรูปร่างลักษณะของใบหน้าของข้าพเจ้าเข้าไปอยู่ด้วยกัน ทับซ้อนกัน แสดงถึงการอยู่รวมกัน กลมกลืนกัน กับแนวความคิด

เนื้อหา แสดงเรื่องราวจากแนวคิดความงาม การพรางตัวของแมลงและข้าพเจ้า ผ่านรูปร่างรูปทรงของแมลง เป็นเรื่องราว และเนื้อหาแนวความคิดที่แทรกอยู่ในตัวผลงานไว้ อย่างชัดเจนลงตัว คือการนำเสนอความงามของแมลงในรูปแบบต่าง ๆ วิธีพรางตัวของแมลง การดำรงชีวิต มาเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ผลงาน “แมลงปรับตัวเพื่อการอยู่รอดในธรรมชาติ มนุษย์ก็ต้องปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมเช่นกัน ”

ทัศนธาตุ

- เส้น (Line) มีการใช้ลักษณะของ เส้นโค้ง เส้นที่มีความหนา เส้นที่มีความ บาง เกิดจากการเลียนแบบลักษณะของแมลงโครงสร้างของรูปร่างแมลงที่ความแตกต่างกันไป และผสมรวมกันกับลักษณะเฉพาะตัว ของลายเส้นของข้าพเจ้าเข้าไปในตัวผลงาน แมลงที่จะถูกสร้างขึ้นมาใหม่ จึงได้ผลงาน ดิจิทัลอาร์ต ที่มีความผสมกันระหว่าง เส้นจากการสังเกตเส้นที่มีอยู่ในธรรมชาติ กับเส้นที่ข้าพเจ้าสร้างสรรค์ขึ้นมาอยู่ในผลงานชิ้นนี้ ซึ่งทั้ง 2 ส่วน ผสมผสานกันอย่างลงตัว

- น้ำหนัก (Value) ในที่นี้หมายถึง การใช้ความหนา-บาง ของลายเส้นจนก่อให้เกิดเป็นค่าน้ำหนักตามความรู้สึกสู่สายตาที่สามารถมองเห็นและรับรู้ได้ว่า รูปร่างรูปทรงนี้ มีที่มาจากรูปทรงของแมลง โดยการสังเกตรายละเอียดจากส่วนต่าง ๆ ของแมลง ได้อย่างชัดเจน สมบูรณ์

- พื้นผิว (Texture) นำเส้นในรูปแบบต่าง ๆ มาวาดประกอบขึ้นให้เหมือนกับลักษณะของพื้นผิวของแมลง เช่นส่วนที่มันวาว แข็ง ขรุขระ หยาบ หรือลักษณะที่เป็นปล้องขา ข้อต่อ ตามที่มีอยู่จริงในธรรมชาติ

- เอกภาพ (Unity) คือความลงตัวกันของ ทั้ง 2 ส่วน

1. ความลงตัวกันของแนวความคิด
2. ความลงตัวกันของทางกายภาพ

ผลงานมีความเป็นเอกภาพ โดยการนำทั้ง 2 ส่วนนี้มาประกอบเข้าด้วยกันจนก่อให้เกิดเป็นผลงานที่กลมกลืนสมบูรณ์ลงตัวโดยในรูปทรงที่มีความแตกต่างกัน ระหว่างรูปทรงของหน้าข้าพเจ้า และรูปทรงของแมลง แต่สามารถสร้างความเป็นเอกภาพได้ ด้วยประสบการณ์

ภาพที่ 18 รูปผลงานที่จัดร่วมแสดงกับศิลปินท่านอื่น ณ At The canteen Chiang mai Thailand.

ภาพที่ 19 รูปผลงานที่จัดร่วมแสดงกับศิลปินท่านอื่น ณ Atbros nakano 5-60-2 Lionsplaza107,
Nakano-ku, Tokyo, Japan 164-0001

ภาพที่ 20 รูปผลงานการจัดการแสดงศิลปะเดี่ยว ณ GOJA Gallery Café Sukhumvit71 Pridee-
banomyong soi3 Phrakanong Bangkok Thailand.

สัมมนา 'แมลงในจินตนาการ' งานศิลปะผลงานเดี่ยวครั้งแรกของ อิสระ สิงห์โตแก้ว

'แมลงในจินตนาการ' งานศิลปะของ อิสระ สิงห์โตแก้ว

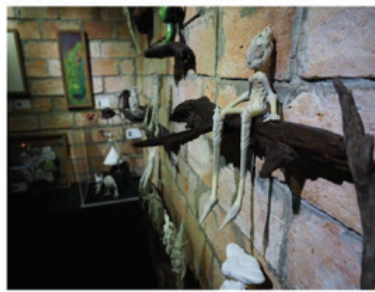
ความทุ่มเทของเขานำมาไว้ที่ชื่อว่างานของเขาได้บอกว่าคุณเขื่อน เหมือนคน คนๆ หนึ่งที่หลงใหลในสิ่งที่เขาคิดค้นขึ้นกับการออกแบบและศิลปะผ่านจินตนาการของ "อิสระ สิงห์โตแก้ว" ได้มากขึ้น

ศิลปินที่มีผลงานศิลปะหลากหลายชนิด ทั้งมีรศการภาพพิมพ์ภาพ งานศิลปกรรมแห่งชาติ ตลอดจนการพัฒนาระบบการกลุ่ม ผลงานของอิสระ มักจะมีให้ผู้คน และ ใช้เวลาไม่น้อยกว่าจะพิจารณาอย่างละเอียด

อิสระ กล่าวถึงภาพวาดและ โมเดลแมลงที่ดูแล้วเหมือนคนในโลกแห่งความจริงที่เขามองดูนี่ว่าเป็นสิ่งที่มาจากความทรงจำของเขาเอง

"เป็นแรงบันดาลใจที่ได้จากตัวเอง เช่น ความแปลกประหลาด แปลกตา ด้วยรูปทรงท่าทาง สีผิว สดุดา และแม้กระทั่งเสียงร้อง พฤติกรรม การพรางตัว การเอาตัวรอด ทั้งงานอันมหัศจรรย์ และการรังสรรค์ชีวิตที่เหมือนจริง ให้อุณหภูมิอันอบอุ่นและมหัศจรรย์"

ผลงานที่เขอบริคคิดค้นส่วนที่เป็นงาน Drawing เพราะเชื่อว่าด้วยเทคนิคและวิธีการนี้ เขาสามารถถ่ายทอดเรื่องราวและแนวความคิดที่อยู่กับแมลง ในจินตนาการของเขาออกมาได้มากที่สุด ขณะที่งานที่เป็น โมเดลแมลง ในรูปแบบต่าง ๆ ก็เป็นอีกส่วนที่เขารชอบไม่แพ้กัน เพราะถือว่าเป็นการได้ออกกำลังกายให้ใหม่ ๆ

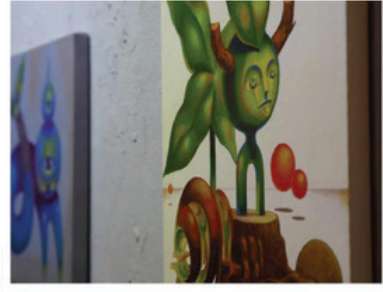
"80% ของ โมเดลที่นำมาจัดแสดง ในงานนี้ ทำขึ้นจากวัสดุเพียง 3 ชิ้นที่เป็นวัสดุที่ผสมหากไว้? อิสระ นำเสนอ

แม้ว่าจะเป็นศิลปินที่มีผลงานทั้งในทวีปประเทศ เขาก็ไม่เชื่อว่าการที่ศิลปะและงานครั้งนี้จะเป็นงานที่สวยที่สุดในของอิสระ แม้แต่เขาคิดว่ากับผลงานครั้งก่อนๆ อาจจะ ได้เวลาออกมาดีกว่านี้ แต่อิสระเองก็ยืนยันว่า ในการทำงานศิลปะ ศิลปินไม่ควรจะอ้างผู้ติดตาม

"ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการร่วมงานศิลปะ โมเดลงาน วัสดุที่คิดค้นการอุปถัมภ์ของศิลปิน เพราะศิลปินสามารถพัฒนารูปแบบการทำงานต่าง ๆ ได้" อิสระกล่าว

ใครที่สนใจอยากชมงานที่คัดสรรมาทั้งหมดของศิลปินในรายการครั้งนี้ถึงลอง พังเสียงฝนและรับชมสิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่า โดยที่ใครที่สนใจเป็นลูกค้าผู้ซื่อสัตย์ของอิสระขอติดต่อที่ Goja Gallery Cafe ซอยปรีดิพงษ์เลขที่ 3 สถานี BTS พระโขนง งานจัดจนถึงวันที่ 9 ก.ค. นี้

นักเขียน : รารวิภา (wawawit)
ช่างภาพ : Anzora Sekiya
Update : 04 Sep 2018

ภาพที่ 21 รูปผลงานที่ได้รับเผยแพร่จากทางเว็บไซต์ GM webpage [Limkhttps://www.gmlive.com/insects-from-imagination-art-project-of-isara](https://www.gmlive.com/insects-from-imagination-art-project-of-isara)

บทสรุป

ผลงานสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ แบ่งเป็น ผลงานภาพประกอบ 1 ชิ้นและภาพเคลื่อนไหว 1 ชิ้น ที่ได้ผ่านกระบวนการทำงานทั้งทางแนวความคิด ทางกายภาพ และการนำข้อมูลทั้ง 2 ส่วนมาสร้างสรรค์ผ่านเทคนิคทางคอมพิวเตอร์ จนได้ผลงานที่สมบูรณ์ และได้นำมาใช้ร่วมจัดแสดงในนิทรรศการศิลปะ “แมลงในดินแดนจินตนาการ Insect in imaginationland” และอื่นๆ โดยปรับใช้ตัวผลงานให้เข้ากับนิทรรศการอื่น ๆ อย่างลงตัว แต่ยังคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะตัว และยังสามารถนำไปต่อยอดในเชิงพาณิชย์ ต่าง ๆ เช่น การนำไปพิมพ์ลงบนเสื้อผ้า ไปสเตอร์ จำหน่ายผ่านเว็บไซต์ บนอินเทอร์เน็ต

แมลงมีเกราะเพื่อเอาไว้ใช้ปกป้อง ป้องกันตัวจากการเอาตัวรอด การพรางตัว เปรียบเหมือนกับข้าพเจ้าก็เช่นกัน การนำไปหน้าเข้าไปแทรกในตัวแมลงก็เป็นวิธีการพรางตัวเหมือนกันกับแมลงเพื่อใช้เกราะและเปลือกแข็งในการปกป้องจากสิ่งต่าง ๆ ภายนอกที่จะเข้ามากระทบภายในจิตใจ

แมลงในดินแดนจินตนาการนั้นจึงเป็นแมลงที่มีรูปแบบ และลักษณะเฉพาะตัว มากกว่าแมลงทั่วไป แมลงในดินแดนจินตนาการนั้นจึงเปรียบเสมือนเป็นตัวแทนของจินตนาการของข้าพเจ้าที่โอบยิบ โดดเด่น ในดินแดนจินตนาการแห่งนี้ ซึ่งเป็นสถานที่ ๆ หนึ่งที่ข้าพเจ้าเป็นผู้สร้างขึ้นมาเพื่อหวังว่าจะเป็นสถานที่ไว้ สื่อสาร เชื่อมต่อ บอกเล่า เรื่องราวความคิดความรู้สึกต่าง ๆ ของข้าพเจ้า ต่อผู้ที่สนใจเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องราวต่อกัน

การอภิปรายผล

รูปแบบของการทำงานสร้างสรรค์ของผลงานศิลปะในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาอย่างรวดเร็ว รูปแบบดิจิทัลอาร์ต มีประโยชน์อย่างมากทางด้านการทำงานประหยัดเวลา รวดเร็ว ลดเวลาในการทำงานและค่าใช้จ่ายแก้ไขปัญหาผลงานได้ตามความต้องการ และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลายของการทำงานศิลปะรูปแบบใหม่ๆ ในยุคปัจจุบัน และด้วยการทำงานสร้างสรรค์ผลงานด้วยโปรแกรม photoshop ครั้งนี้ประโยชน์ที่ได้รับอย่างชัดเจน คือข้าพเจ้าสามารถส่งผลงานนำไปแสดงในห้องแสดงงานศิลปะ แกลลอรี่ สถานที่จัดงานแสดงศิลปะต่าง ๆ ไม่ว่าจะในและต่างประเทศ

เป็นการต่อยอดของการทำงานศิลปะแบบ ดิจิทัลอาร์ต มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลงานในรูปแบบใหม่ ด้านอื่น ๆ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย เป็นเปิดประสบการณ์การทำงาน และเรียนรู้งานศิลปะในรูปแบบใหม่ของข้าพเจ้า โดยในรูปแบบของการนำเสนอผลงานศิลปะที่มีการร่วมการทำงานกับศิลปินท่านอื่น ๆ ในการทำงานชิ้นนี้ ไม่ใช่เพียงแต่นำเอางานศิลปะมาจัดแสดงโชว์เพียงอย่างเดียว ยังเป็นการนำเสนอศาสตร์องค์ความรู้ด้านอื่น ๆ นำเข้ามาทำให้เกิดประโยชน์เพิ่มเติมให้ผลงานศิลปะในรูปแบบที่หลากหลาย เกิดเป็นผลงานที่สมบูรณ์

โดยการจัดเรียงการนำเสนอผลงานทั้งรูปแบบ 2 และ 3 มิติ ในรูปแบบตู้จัดแสดงโชว์ และ

ศิลปะการจัดวาง จำลองเหตุการณ์สถานที่ สภาวะแวดล้อม หรือระบบนิเวศน์ของแมลงนั้น ๆ ที่ต้องการนำเสนอ เป็นรูปแบบใหม่ของการให้ความสำคัญกับสิ่งเล็ก ๆ เรื่องเล่าขนาดเล็ก (small narrative) ให้เกิดการสังเกตในส่วนต่าง ๆ ของผลงาน ไม่ใช่เพียงแค่ให้ความหมายเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการ เปิดประเด็นให้ผู้รับชมผลงานเกิดข้อสงสัยประเด็น และคำถาม ให้ผู้ชมมีส่วนร่วมกับผลงาน ก่อให้เกิดบรรยากาศใหม่ของผลงานศิลปะ

เอกสารอ้างอิง

เกรียงไกร สุวรรณ. (2559). Thailand Insect guide. กรุงเทพมหานคร : สารคดีความหลากหลายของแมลง. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 11(1): 42 – 51.

แหล่งอ้างอิง

- พิพิธภัณฑ์ผีเสื้อและฟอสซิล (พิพิธภัณฑ์แมลง โรงเรียนเซนต์คาเบรียล) โรงเรียนเซนต์คาเบรียล
- สวนสัตว์แมลงสยาม (Siam Insect Zoo)
- พิพิธภัณฑ์การเรียนรู้และฟาร์มแมลงมีชีวิต (Discovery Museum & Live Insect Breeding Farm) เชียงใหม่